

తెలుగు బాల సుకీబవ!

చి నకల్లో తడవని మణిసి చుట్టాలుపక్కలు రాని యిల్లు ఈ బూలోకంలోనే ఉండవేమో!

నా చిన్నతనంలో మాయంటికి చుట్టాలుపక్కలు వచ్చేవాళ్లు!

చుట్టాలంటే ఏదో ఆడికో అమాసకో చుట్టపుచూపుగా వచ్చిపోతా ఉంటారు. అయితే మిద్దింట్లోళ్ల చుట్టాలు మాత్రం అట్టాకాదు. వచ్చేవాళ్లు వస్తావుంటారు. పొయ్యేవాళ్లు పోతా ఉంటారు. ఊళ్లోవాళ్లుగూడా మిద్దింట్లోళ్ల చుట్టాలంటే శానా మట్టుమరేదగా చూసేవాళ్లు. చుట్టపుచూపుగా వచ్చినోళ్లు వొగిటిరొండు దినాలు ఉండేసి వచ్చినదోవ పట్టుకోని పోతా వుంటే అది ఎవరైతేనా బాగుంటింది. అట్టగాకుండా పచ్చంగా ఉండడాదని తింటా ఎచ్చంగా పొణుకుంటాఉంటే మాయమ్మకు వొళ్లు రగిలిపొయ్యేది. వాళ్లకు యినిపించి యినిపించనట్లు 'ఏం బతుకులో పాడు బతుకులు? వచ్చినోళ్లకు వండి పెట్టుకోని రానోళ్లకోసరం ఎదురు చూసే బతుకులు?' అంటా యాష్టపొయ్యేది. అప్పుడు నాకు అర్థంకాలా!

ఇప్పుడు నిద్దర కండ్లతోనే పరిగిత్తేది. రైల్ టేసిన్ కాడ ఎదురుచూస్తా నిలబడు కుండేది. రైలు వస్తానే వచ్చినోళ్లను దించుకుండేది. కొండమిందికి తీసుకోని పొయ్యేది. పలుబాట్లు పడి వాళ్లకు జరగాల్సిన సకల మరేదలు జరిపించేది. కొండమీదినుంచి దింపుకో నొచ్చేది. మల్లారైలెక్కించేది. తిరపతిలో కూసోని దినమ్ము ఈ నిలికి లేని సేద్దిం చేస్తావుంటే మాయమ్మ యాష్ట బాగా అర్థం అవతా ఉండేది.

అందుకేనేమో పెద్దోళ్లమాట చంకలో సద్దికూడు మూట అంటారు.

దినమూ చచ్చేవాడికి ఏడ్చే వాడెవుడని మనఏడుపు మనదిగా వుంటే- యింక పొగిడింపుల కత ఎందుకులే? -

ఏడుకొండలోడి పాదాలకింద ఉండేదే ఒక అదురుష్టమంట!

ఇటు మంటి సేవలు చేసేదానికి పెట్టిపుట్టి ఉండాలంట!!

చెయ్యాలనుకున్నా అది అందురికీ అలివిగాని పనంట!!!

అవునుగదా మరి?. చాకిరి చేసేవాళ్లను చెయ్ పించుకునే వాళ్లు అనాల్సిన మాట్లే గదా? కనీసం యిట్టా రొండు నేర్చిన మాట్లయినా కర్చు పెట్టకపోతే వాళ్లు కారవేదు లెట్టవతారు?

ఇట్టా మాట్లకు బేలిపాయ్ కాదు. పోనీ వాళ్ల సేవలో దేవుడి సేవగూడా జరగతా ఉండదని కాదు. శాత్రునమట్టుకు సెగితుణ్ణికాడికి చెయ్యాలనుకున్నా. అదే చేస్తా ఉండా!

అయితే ఈ ఏడుపంతా ఎందుకంటారేమో?

మనగుడ్డ మనం కట్టావుండాం. మన కూడు మనం కుడస్తా వుండాం. మనవల్ల అయిన పని మనం చేస్తావుండాం. అయినా అడ్డమాలై నాకొడుకులు ఈడ్చి కొలిస్తే జానా బిత్తెడు లేని యదవలు అడ్డదిడ్డంగా మాట్లాడ్తా ఉంటే పడాల్సే? వాళ్లకు శాతగాదు. శాతయ్యే వాళ్లను చూసి వోర్చుకో లేరు!

గెడ్డివామికాడ కుక్కలంటే యిట్టాంటోళ్లే నేమో?

‘ఆ కుక్కల కత ఏం ఉండాదిలే? వాటిపాటికవి మొరుక్కుంటా ఉంటాయి.’ అనుకుంటా చదవతా ఉణ్ణె జాబు పక్కన పెట్టా. ఆ జాబు ఆ మొర్నాడు దిగబడబోయ్యే మొనగాడు రాసింది.

సరే! ఏదేమయినా కానీ ఆమర్నాడు తెల్లారే కాడికి రైల్ టేసెన్ కాడికి పోవాలని నిర్దేశించుకున్నా!

అయితే ఆమర్నాడు నిద్దర లేచేకుందికి బల్లుమని తెల్లారిపోయ్ వుండాది!

‘అయ్యయ్యో! రైల్చేసే యాళయ్ పాయందే! బండి దిగేసి మనం కనపడకుండా పోతే వాళ్లు ఎంత యాతన పడిపోతా ఉండారో? ఏం పాడో?’ అని నేను యాదనపడ్డా ఎగిరిపడిలేస్తే. ఆదరాబాదరా అన్నీ ముగించు కుంటి. ఎలబార్తా ఉండా.

కంట్లోనిద్దర కంట్లో వుండంగానే ఆర్పాటం కోడి తోలుగుడ్డు పెట్టెట్టు నా ఆర్పాటం చూసి మా బాశాలి ఎట్నోవొకట్టా నన్ను ముగ్గులోకి ఈడ్చి ముచ్చతిప్పలు పెట్టేదే కానీ రేత్రి బిరు యింకా సళ్లాదల్లా. అదే సాత్రా నాతండ్రీ! అనుకోని ఒక్క అడుగులో గడప దాటి. వీదిలో పడ్తి. బుగ్గ మునిగిపోతా ఉణ్ణెట్టు ఎగబెట్టుకోని పరిగిత్తా ఉండా!

ఆ నాలుగ్గాళ్లమండపం కాడ రైల్ టేసెన్ కాడికి పొయ్యేదానికి మలుపు తిరగతా ఉండా. ‘ఒరే! అబ్బోడా!’ అని ఎవరో పిల్చినట్టుండే. ఒక్క సెణమట్టా నిలబడ్డి. నిలబడి దిక్కులు చూస్తే!

నాలుగ్గాళ్లమండపానికి ఆపక్కన నిలబడుకోని నన్నేచూస్తా అరస్తా ఉండాడు ఒకాయన. ‘ఎవరబ్బా!’ అని ఆలోచించినంతసేపు పట్టేదు ఆమణిసి నాదగ్గిరికి వచ్చేదానికి. ఒక పిలగాడు ఎంటవుండాడు. నా ఎదురుంగా నిలబడుకుణ్ణె మణిసి ఎవరో కాదు గొల్ల గోయిందుమందిడి!

“అరే! అబ్బోడా! అబ్బోడా! ఊళ్లో ఎలబార్తా ఎలబార్తా మిద్దింట్లో అబ్బోడు యాడుంటాడు” అని మిద్దూళ్లో అడిగితే-

“తిరుపతిలో ‘నాలుగ్గాళ్లమండపం’ అని అడుగు. ఎవర్ని అడిగినా చెప్తారు. ఆమండపంకాడికిపో. ఆడనిలబడుకోని చిన్నపిలగాణ్ణి అడిగినా చెప్తాడు అని. ఈడికి రేత్రనంగా వచ్చినా. అడగనోడు పాపాత్తుడనుకో!-”

“మిద్దింట్లో అబ్బోడు యాడుంటాడయ్యా?” అని అడిగితే-

“ఈడ ఉండేవన్నీ మిద్దిండ్లనే- యా మిద్దింట్లో అబ్బోణ్ణి నువ్వడిగేది?” అని. ఎటుమంటి గొల్లోడికైనా యాపకాయంత ఎర్ర ఉంటిందంటారు. నిజమే కదా? కొండ మిందికి పాయ్ మాఅబ్బోణ్ణి చూసినారా? బోడిగుండు కొట్టుకోనుంటాడు. అని ఎతుకులాడినట్టయి పాయనే నా బతుకు! అని యాదన పడ్డావుంటే ఏదేవుడో కనికరించి నిన్నీడికి తీసుకోని వచ్చినాడు.” అంటా ఉత్తరంగా తిరుక్కోని రొండు చేతులెత్తి ఒక్క దణ్ణం పెట్టె!

నాపని పల్లెరిగాయల మింద నిలబడుకుణ్ణెట్టు ఉండాది. ఇంకీమణిసితో మాటలు పెట్టుకుంటే అది అయ్యేపాయ్యే పని గాదని-

“గోయిందన్నా! గోయిందన్నా! నేను అర్జింటుగా రైల్ టేసిన్ కాడికి పాయ్ రావాల. నువ్వు ఈడ్చే నిలబడుకోనుండు. ఈడ ఉణ్ణెట్టే వచ్చేస్తా!” అని అంటే-

“పాయ్నోడు అట్టేపోబాక అబ్బారే! నిన్న మాపటేళనించి నీ కోసరం ఈడ పడి గాపులు గాస్తావుండా.” అనె.

వదిలిపెట్టిందే చాలనుకుంటి. ఒక్క లగువులో పాయ్ రైల్ టేసిన్లో పడ్డి. వచ్చినోళ్లు నమ్ముకుణ్ణింది దేవుణ్ణి. గొల్ల గోయిందు దేవుడి మాదిర్తో నమ్ముకుణ్ణింది నన్ను. అందుకనే వాళ్లదోవన వాళ్లను దొంగల తోలేస్తే. నాలుగ్గాళ్లమండపంకాడ వొగిటికి నాలుగు కండ్లు నా కోసరం ఎదురుచూస్తా ఉంటాయి అనుకుండే కుందికి నాకాలు నిలవలా. వస్తావుండా.

మిద్దూరుకి ఎగదాల ఒక ఊరుండాది. దాన్ని ఎగవూరంటారు. గొల్ల గోయిందుమందిడిది ఆ ఊరే! ఆ ఊళ్లో గోయిందుమందిడికి మందగొర్రెలు మందమేకలు ఉండాయి. బీటి కాలంలో కయ్యల్లో సత్తవకని మందపెట్టారు. ఆ మూడూళ్లల్లో ఎవరు మంద పెట్టాలన్నా గోయిందుమందిడే దిక్కు!

ఎన్నిట్లో వుంచాలేసి పాణుకుండే ది. వంతాలేసుకోని కావిలిగాసేది. అటుమంటప్పుడు గోయిందుమందిడి ఎటుమంటి ఎటుమంటి కతలు సెప్తా ఉండే! కతలు చెప్తా చెప్తా ఉంటాడు. ఉణ్ణెట్టుండి నిలిపేస్తాడు.

“ఒరే అబ్బారే! ఆ గెడ్డమింద ఉండాదే? రెప్పొళచెట్టు. దాంట్లో సగిలిగావుండే ఒక బర్ర యింతుకోని రాబోరా!” అనేవాడు.

తేకుండాపోతే కతలు చెప్పడేమో అని బెంగపడి బిరెబిరె పాయ్ ఒక బర్ర యింతుకోని

తెచ్చిస్తే ఆ బ్రతుకు చిన్నంగా వడేసి వడేసి నలవతా దానిలోపల ఉండే కట్టెను తీసేస్తాడు. అప్పుడు అదివొక బుర్ర అవతింది. దాన్ని చేతబట్టుకోని మందలోకి పోతాడు. ఆ బుర్రనిండికి మేకపాలో గొర్రెపాలో పిండుకోని తెస్తాడు. రెప్పాళపాలు తగిలేకుందికి ఆ పాలు పేరిపాయ్ జున్ను మాదిర్తో అవతింది. ఆ బుర్ర నా చేతికిచ్చి తినా అబ్బోడా! అనేవాడు.

ఎన్నిట్లో కూసోని కతలు యినుకుంటా ఆ జున్నును కొంచి కొంచిగా నంజుకుంటా... ఎందుకులే ఆ అనుబోగమే అనుబోగం కదా?

అటుమంటి మణుసు గోయిందుమందడిది. ఈ పొద్దు ఆ మణిసి నన్ను ఎతుక్కుంటా వచ్చినాడంటే! ఎందుకబ్బా? అని ఆలోచించుకుంటా నాలుగ్గాళ్లమండపం కాడికి వచ్చేకుందికి పాపం! కన్నోరు కండ్లు చించుకోని రైల్వేస్టేషన్ కల్లానే చూస్తా ఉండాడు.

నన్ను చూస్తానే గోయిందుమందిడి 'వచ్చినావంట్రా అబ్బోడా' అని బొరోమని ఏడ్చినంత పనిచేసె.

“ఏమన్నా? ఏమయిందన్నా గోయిందన్నా?” అని అడిగితే-

“ఆ ముండ మాట్టిని నే ముండ మోసుకుంటి గదరా అబ్బోడా!” అనె.

“ఏముండమాట? చెప్తేనే గదన్నా తెలిసేది!” అని అనుమానంగా చూసేకుందికి పసిగటేసినాడు మొనగాడు. “అబ్బోడా! మనపని మనం చేసుకుందామంటే యింట్లో ఆడది యినిపించుకోలా.”

“నువ్వు మేకలు మేపితే నీ బిడ్డగూడా మేకలే మేపాలని యాడన్నా రాసిపెట్టి ఉండాదా? ఊరి ముందర్నే గదా యిస్కూలు. పిలగాణ్ణి రొండచ్చిరాలు నేర్చుకోనీ. చదివించే.” అని శతపోరె!

ఏపోరన్నా పడొచ్చు. అది యింట్లో పోరు. మింగలేక కళ్ళలేక మినకరిస్తా ఉంటే-

“ఇస్కూలికి పోతే చాలు. తెల్లారేకాడికి నాష్టా పెడ్తారంట. మద్దేణంకాడ బోజినం పెడ్తారంట. పైటేళకాడ పాలిస్తారంట. పుస్తకాలిస్తారంట. అడపాదడపా డాక్టర్లొచ్చి మొందులూమాకులు యిస్తారంట. ఇన్ని చేస్తావుంటే నీకేం గాడా చదివించే దానికి?” అంటా దొబ్బితోసె.

“దాని మాట ఎందుకు కాదనాలని యిద్దో యీణ్ణి యిస్కూలుకు పంపిస్తే. వాడూ పడ్తాలేస్తానే పదిదాకా చదువూడ్యె. ఇంకేం పరవాలేదులే. వాడికి అబ్బ సాలు తప్ప. ఊళ్లేలే ఉద్దోగం కాక పోయేనా వాడికి తగిన ఉద్దోగం ఏదోవా గిటి రాకుండా పోతిందా? నూరారు మంది లేరుగదా? ఉండేది యిద్దురు. ఆయిద్దురి కట్టెట్టా కడతేర్చలేకుండా పోతాడా? అని నమ్మినాన బోసుకుంటే పుచ్చి బుర్రలాయెనే? చదివినోడికంటే చాకలోడు మేలనే కాడి కొచ్చేసెనే బతుకు!” అంటా యాష్టపడె.

“అదేంది గోయిందన్నా అట్టంటావే? ఈ కాలాన నాలుగచ్చిరాలు నేర్చుకుండే దాంతో సమానమా?” అంటే-

“అ! అ! నాలుగచ్చిరాలు కాదు నలభై అచ్చిరాలు నేర్చుకోవాల్సిందే! ఎందుకంటే? యిద్దో యిట్టా నాతాడు తెంపి నాచేతల్లోనే పెట్టేదానికి. పదోతరగతి పాసైనాడంటాడు. ఆకత నాకేం తెల్పు? నాకు తెల్సింది చెప్తాయను. గొర్రె ఎప్పుడు కట్టు కొస్తోందో తెల్పు. ఎప్పుడు ఈనుతుందో తెల్పు. ఎన్ని పాలిస్తోందో తెల్పు. అమ్మకానికొస్తే ఎంత దరపలికితిందో తెల్పు. ఎదా? ఈ యదవ యింత చదువు చదివినానని కూస్తా ఉండాడు గదా? వాణ్ణి చెప్పమను చూద్దాం. అటుమంటప్పుడు ఎందుకీ చదువులు. చట్టుబండలు?”

నా తల దిమ్మతిరిగి బొమ్మలాటాడె. ఈ ఎర్ర గొల్లోడు అడిగిన మాటకు బొదులు చెప్పే మొనగాడు పుట్టాడా? పుట్టబోతాడా? అని ఆలోచించుకుంటా ఉంటే-

“ఈ మొగలాయి చదివిన సంబడానికి ఏ ఉద్దోగం రాదంట. పోనీ! గొర్లు మేపుకోరా అంటే- ‘ఇంత చదువు చదివింది గొర్లు మేపేదానికా?’ అంటాడు. ఈ చదువు చదివించే కుందికే నాకు బూసులుగమ్మతా ఉండాది. ఇంక నాచావు యాడచదరం చేసుకోమంటావ్?”

“అదిగాదు గోయిందన్నా! చదువు కుణ్ణోళ్లంతా ఉద్దోగంకావాలంటే ఎట్టా? అవ్వి చెట్లల్లో కాసే కాయలైతే పరవాలేదు. కోసి తలావొగిటి యిచ్చేయచ్చు. కాదే? అందుకే ప్రేమత్వం యిట్టా మాదిరి చదువుకోని ఉద్దోగం లేనోళ్లకు ఏదో ఒక ఉపాది కల్పిస్తానంటా ఉండాది కదా?”

“అవునా! అబ్బోడా! అవును. కల్పిస్తానంటా ఉండాది. అయితే అది ఏందని అడిగితే గదా? మల్లా గొర్లే పట్టిస్తాం. మేపుకోమంటా ఉండాది. సరే! గొర్లు మేపుకోవాల? బిటీషోడి కాలంనుంచి అంతోయింతో పొరంబోకు యిడ్చిపెడ్తా వుండ్రీ. ఎందుకు? ఇద్దో యిట్టా గొడ్డాగోదా గొర్రెబర్రె మేపుకుండే దానికి. ఇప్పుడా పొరంబోకుల్లోనే యిండ్లు గట్టుకోమని వోళ్లకూ ఈళ్లకూ యిచ్చేసినారా? ఇంక అడివిలోకి తోల్దామంటే కావిలోళ్ల పొటుకు? అది రంకు మొగుడి పొటుకు!- అసలు కిటుకు నీకు అర్థంకాలా. ఇదంతా యిస్కూళ్లల్లో పిలకాయలకు కూడు పెడ్తామని బేలించి మా నోటి కూళ్లు పెరికే యవ్వారంటే!” అనె.

ఆమాటతోగూడా నా గూబ గుయ్మనె. అవు గదా మరి? అది సటపటమైన మాటగాదే? ఎర్రగొల్లోడే ఎంత దూరం ఆలోచించినాడబ్బా? అనుకుంటా ఉంటే అంతలోనే ముత్తారెడ్డన్న వచ్చె.

“గోయిందుమందిడి చెప్పేమాటల్లో గోరంత అపద్దం లేదురా అబ్బోడా లేదు. పెట్టా మనేది పిలకాయలకు. లచ్చినంగా బోంచేస్తా ఉండేది నడిమిద్దె ఉండే మహన్నబావులు. ఈళ్లేంది? పెట్టేదేంది? - ఆ పెట్టే సెగితి వాళ్ల అబ్బలకు కలగజేస్తే వాళ్లబిడ్డలకు వాళ్లుపెట్టుకోలేరా? కాకిపిల్ల కాకికి ముద్దుగాదా? ఇదెంతా వుండు ఒక చోటుంటే మందు యింకొక చోట యేసే యవ్వారం లేరా!” అనె.

తెలుగుబాల సుకీబవ! అనుకుంటి. ●